

STADIUM:	PROJEKT BUDOWLANY
TEMAT:	PROJEKT BUDOWY WIELOFUNKCYJNEGO SZUTROWEGO TORU WYŚCIGOWEGO, NARCIARSKIEGO I BIEGOWEGO
ADRES INWESTYCJI:	MIKOŁAJKI, WARMIŃSKO - MAZURSKIE
ZAMAWIAJĄCY:	„ZNAK” DROGOWA PRACOWNIA PROJEKTOWA 80-557 GDAŃSK, UL. CHWASZCZYŃSKA

5

Rewizja 00

IMIĘ I NAZWISKO:	NR UPRAWNIENI:	DATA:	PODPIS:
<i>Autor Projektu</i> mgr inż. Piotr Ossowski	337/GD/2002	Marzec 2008	
<i>SPRAWDZIŁ</i> mgr inż. Tomasz Kusznierewicz	323/GD/2002	Marzec 2008	

Oświadczenie autora projektu

O ś w i a d c z e n i e

Oświadczam, że niniejsze opracowanie: projekt przepustu dla wielofunkcyjnego szutrowego toru wyścigowego, narciarskiego i biegowego w Mikołajkach województwo warmińsko- mazurskie został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i z zasadami współczesnej wiedzy budowlanej.

AUTOR

mgr inż. Piotr Ossowski

SPRAWDZAJĄCY

mgr inż. Tomasz Kusznierewicz

Kserokopie uprawnień projektowych,
załączniki i uzgodnienia

WOJEWODA POMORSKI

KRABELETT 12210

Gdańsk, dnia 2002 - 12 - 20

DECYZJA NR 317/Gd/2002

Na podstawie art. 10, art. 11, art. 15 oraz 1 par. 2, art. 14 ust. 1 par. 2, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o Prawach Macierzystości (Dz. U. Nr 106/94 z 11.06.1994 z późn. zm.), oraz art. 8, par. 4 u. l. ust. 2 dnia 15 stycznia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budowlanych oraz lekarzy (Dz. U. Nr 5, poz. 42 z 2002 r.) w związku z art. 62 ustawy z dnia 17 lutego 2002 r. o zmianie ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budowlanych oraz lekarzy (Dz. U. Nr 23, poz. 221 z 2002 r.) i 8 ust. 1 - rozporządzenia Ministra Gospodarki, Przemysłu i Budownictwa z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania zawodu budowlanego (Dz. U. Nr 8, poz. 38 z 1995 r. zm. Dz. U. Nr 124 z 1997 r. z 2002 r.)

nadaję:

Panu Piotrowi Ossowskiemu
magistrowi inżynierowi budownictwa
urodzony w dniu 28 grudnia 1973 r. w Gdańsku

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności konstrukcyjno - budowlanej
w zakresie projektowania bez ograniczeń.

Na wniosek powyższy, służąc stronie prawa, wnoszącą odwołania do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, os. Powstańców Warszawy, Pomiechowo, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Dotyczy:

1. Pan Piotr Ossowski
ul. B. Chrobrego 32a
83-110 Tczew
2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego w Tczewie, w sprawie

WOP. WOJEWODY

mgr inż. Andrzej Krawiec
p.o. Złota Brygada Pomorska

POMORSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Pan(i) **Ossowski Piotr**
83-110 Tczew ul. B. Chrobrego 32a

jest członkiem

Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
o numerze ewidencyjnym POM/BO/0184/03
i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne
od dnia 2008-03-01 do 2009-02-28

Gdańsk 2008-02-08 r.

POMORSKA OKRĘGOWA
IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
80-840 Gdańsk, ul. Świętojańska 43/44
(3) Tel. (0-58) 824-89-77
Fax (0-58) 801-44-98

PRZEWODNICZĄCY RADY

Ryszard Tryhosko
Ryszard Tryhosko

WOJEWODA POMORSKI

Kod adresowy: 80-100

Kod adresowy: 80-100

DECYZJA NR 523 54/2002

Wydział Budownictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, ul. Mickiewicza 25, 80-100 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98
 Wydział Inżynierów Budownictwa, ul. Klonowicza 94/D, 80-408 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98
 Inżynier Tomasz Kazmierewicz, ul. Klonowicza 94/D, 80-408 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98
 Inżynier Tomasz Kazmierewicz, ul. Klonowicza 94/D, 80-408 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98
 Inżynier Tomasz Kazmierewicz, ul. Klonowicza 94/D, 80-408 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98
 Inżynier Tomasz Kazmierewicz, ul. Klonowicza 94/D, 80-408 Gdańsk, województwo pomorskie, tel. (0-58) 324-89-77, fax (0-58) 301-44-98

na daje:

mgr inż. Tomasz Kazmierewicz
 inżynierowi inżynierowi budownictwa
 numerem w tym K. 261/01, ul. Klonowicza 94/D

PRACOWNIA BUDOWLANE

konstrukcyjny - budowlany
 w zakresie projektowania bez ograniczeń.

Na moją prośbę, przy czym, w załączeniu odwołania do Wydziału Inżynierów Budownictwa, za pośrednictwem Wzrostu, Proszę wyrazić zgodę na wydanie mi niniejszego zaświadczenia.

Orzeczenie:

mgr inż. Tomasz Kazmierewicz
 ul. Klonowicza 94/D
 80-408 Gdańsk
 wydział inżynierów budownictwa w Warszawie

POMORSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

ZAŚWIADCZENIE

Pan(i) **Kusznierewicz Tomasz**
 80-408 Gdańsk ul. Klonowicza 94/D/2

jest członkiem

Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

o numerze ewidencyjnym POM/BO/2612/01

i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie jest ważne

od dnia 2008-01-01 do 2008-12-31

Gdańsk 2007-12-27 r.

POMORSKA OKRĘGOWA
 IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
 80-840 Gdańsk, ul. Świętojańska 4, 44
 (s) Tel. (0-58) 324-89-77
 Fax (0-58) 301-44-98

PRZEWODNICZĄCY RADY

 Ryszard Trykowski

Opis techniczny

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

Kserokopie uprawnień projektowych

Zestawienie stali

Część rysunkowa:

- 1) Plan sytuacyjny km: 0+980,10;
- 2) Rysunek ogólny km: 0+980,10;
- 3) Przekrój poprzeczny km: 0+980,10;
- 4) Widok na czoło przepustu.

I. OPIS TECHNICZNY

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Opracowanie niniejsze dotyczy projektu przepustu dla „Projektu budowy wielofunkcyjnego szutrowego toru wyścigowego, narciarskiego i biegowego” w Mikołajkach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”.

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawą opracowania jest zlecenie z firmy Znak .

3. NORMY WYTYCZNE I MATERIAŁY UŻYTE DO OPRACOWANIA

- [1] PN-85/S-10030 – Obiekty mostowe. Obciążenia.
- [2] PN-91/S-10042 – Obiekty mostowe. Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. Projektowanie.
- [3] PN-83/B-02482. Fundamenty budowlane. Nośność pali i fundamentów palowych.
- [4] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie z dnia 03.08.2000 r. (Dz. U. Nr 63/2000).
- [5] Wytyczne stosowania drogowych barier ochronnych – GDDP, maj 1994 r.
- [6] Katalog Detali Mostowych, GDDKiA Warszawa 2002.

4. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

4.1 ISTNIEJĄCE UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Obiekt znajduje się w km 0+980,10. Niweleta trasy w obrębie projektowanego przepustu biegnie w nasypie.

4.2 STAN PROJEKTOWANY

W projekcie przewiduje się wykonanie przepustu z rury stalowej spiralnie karbowanej typu VBH15.

5. OGÓLNE PARAMETRY OBIEKTU

5.1 PARAMETRY TECHNICZNE DROGI

Projektowany przekrój poprzeczny jezdni na obiekcie OS Mikołajki (Km 0+980,10) :

Szerokość jezdni	2x3,50m
Szerokość opaski	1,57m
Szerokość całkowita	10,15m
Spadek poprzeczny na jezdni	2,0%
Spadek na opasce	8,0%

6. PODSTAWOWE PARAMETRY OBIEKTU

6.1 DANE OGÓLNE

Konstrukcja przepustu wykonana będzie z rur stalowych karbowanych o grubości blachy 7mm i profilu fali 200x55mm, zabezpieczonych standardowo zanurzeniową powłoką cynkową gr. 85 mm oraz dodatkowo powłoką epoksydową. Malowanie powłoką 100 μ m w wytwórni i 100 μ m po wbudowaniu. Ścięcia i obrukowania na końcach konstrukcji dopasowane będą do pochylenia skarpy 1:1,5 oraz kąta skrzyżowania osi przepustu z drogą.

6.2 PARAMETRY TECHNICZNE PRZEPUSTU

Parametry geometryczne:

Przepust w km 0+980,00

Profil:	VBH15
Długość konstrukcji [m]:	$L_c = 23,95$
Rzędna niwelety w osi przepustu [m n.p.m.]:	135,56
Rzędna wlotu przepustu [m n.p.m.] prawa strona:	135,53
Rzędna wylotu przepustu [m n.p.m.] lewa strona:	135,74
Spadek podłużny przepustu [%]:	0
Klasa obciążeń:	C
Kąt skrzyżowania osi przepustu z osią jezdni [°]:	$\alpha = 89,5$
światło poziome [m] B =	10,31
światło pionowe [m] H =	5,93
gr. blachy [mm]:	7,00
dł. dołem [m]:	23,95
wysokość ścięcia pionowego x wlot [m]:	2,82
wysokość ścięcia pionowego x wylot [m]:	2,42
wlot - ścięcie do pochylenia skarpy 1:	1,50
wylot - ścięcie do pochylenia skarpy 1:	1,50
kąt ścięcia wlotu w stosunku do osi przepustu [°]:	90
kąt ścięcia wylotu w stosunku do osi przepustu [°]:	90
długość górą [m] $L_g =$	14,01
Stal: S235JR $R_{min} = 235$ Mpa Posadowienie na blachach o fali 200x55mm $L = 1,06$ m, blacha 7,0mm	

Posadowienie

Warunki gruntowe w poziomie posadowienia przepustu powinien potwierdzić wykonawca robót i wykonać wymianę materiału nienośnego.

Głębokość przemarzania gruntu wynosi 1,1 m.

Obiekt z uwagi na przyjęty typ konstrukcji i warunki gruntowe posadowiony będzie bezpośrednio, na fundamencie kruszywowym (zagęszczonym do wskaźnika zagęszczenia 0,95 wg standardowej próby Proctora, średnia gr. 68cm).

Górną warstwę fundamentu o gr. 5÷7cm pozostawić niezagęszczoną w celu lepszego ułożenia rury. Fundament posadzić na materacu z geotkaniny o wytrzymałości na rozciąganie min: 50kN/m (gr.50cm) wypełnionym tłuczniem.

6.4 WLOT, WYLOT, KORYTO ROWU

Zabezpieczeniu podlega obręb wlotu i wylotu w obrębie obiektu. Zastosowano kamień naturalny grubości 10cm.

6.5 WYTYCZNE HYDROTECHNICZNE

W przebudowywanym przepuscie nie zmienia się warunków hydrotechnicznych.

7. TECHNOLOGIA BUDOWY

Poniżej podano ogólne wytyczne wykonywania konstrukcji z blachy falistej.

Zasyпка

Moduł edometryczny zasyпки powinien wynosić min. 20 000 kPa.

Kruszywo na zasyпку powinno być:

- przepuszczalne,
- wolne od zbryleń, zmarzliny,
- nierównomiernie uziarnione (D5),
- zagęszczalne,
- nieagresywne pH 6-8 (najlepiej ok. 7),
- wolne od elementów organicznych,
- frakcja 0-45 mm,
- przewodność >10 000 Ohm-cm,

- zasyпка powinna być wykonywana równomiernie i równocześnie z obu stron rury
- zasyпка powinna wykraczać poza obwód konstrukcji na szerokość równą jej rozpiętości po każdej ze stron. a ponad konstrukcję do 300mm lub 1/10 średnicy, którakolwiek z wartości jest większa. W przypadku ograniczeń wymiarowych wykopów, min. szerokość zasyпки od ścianki konstrukcji podatnej powinna wynieść 0,60m.
- zasyпка powinna być wykonywana warstwami o gr. max 30cm, zagęszczonymi do wskaźnika zagęszczenia $\geq 0,95$ (w bezpośrednim otoczeniu konstrukcji) oraz $\geq 0,98$ w pozostałej strefie poza konstrukcją,
- podczas zagęszczania zasyпки kontrolować należy rzędne posadowienia przepustu nie dopuszczając do jego wypychania, bądź przemieszczenia poziomego. Kontrolę deformacji konstrukcji dokonywać za pomocą pomiarów odkształceń pionowych i poziomych a wyniki

przedkładać Inspektorowi Nadzoru, po wykonaniu każdej warstwy. Dopuszczalne deformacje pionowe mierzone u wezłowania konstrukcji w trakcie montażu określa się na 2% rozpiętości.

- grunt zasypki: nie wysadzinowy piasek gruboziarnisty lub mieszanki żwirowo- piaskowe o wskaźniku różnoziarnistości $C_u > 5$, wskaźniku krzywizny $1 < C_c < 3$, wodoprzepuszczalności $k > 8 \text{ m/dobę}$ i frakcji 0-42 mm. Dopuszcza się większe frakcje w odległości powyżej 50 cm od ścian konstrukcji, jednak wielkość frakcji nie powinna przewyższać 2/3 grubości warstwy zagęszczanej, tj. max. 20cm.

- w celu zabezpieczenia konstrukcji metalowej z blach falistych przed mogącą przedostawać się do jej wnętrza wodą opadową, należy ponad jej kluczem na zasypce o grubości $15 \div 20 \text{ cm}$ ułożyć „parasol” z geowłókniny oraz membranę odcinającą dopływ wody. Materiał membrany powinien być nie tylko hydroizolacją, ale również być odporny na ewentualne przebicie podczas zagęszczania zasypki nad konstrukcją i podczas transportu technologicznego. Dopuszcza się ułożenie membrany na konstrukcji pod warunkiem zastosowania odpowiedniej ochrony przed jej przebiciem. Geomembrana powinna być ułożona z min.2% spadkiem daszkowym.

Sprzęt

Roboty związane z wykonaniem przepustu pod koroną drogi będą wykonywane ręcznie oraz przy użyciu sprzętu mechanicznego zaakceptowanego przez Inżyniera. Przy mechanicznym wykonywaniu robót, Wykonawca powinien dysponować następującym sprawnym technicznie sprzętem:

- koparka chwytakowa na podwoziu gąsienicowym o poj. łyżki $0,4 \text{ m}^3$
- ubijak spalinowy 200 kg, mechaniczne zagęszczarki płytowe
- żuraw o udźwigu dostosowanym do ciężaru elementów konstrukcji
- zawiesia i haki montażowe
- lekkie rusztowanie
- agregat prądotwórczy (kompresor)

Transport

Materiały do wykonania przepustów jako tunelu pod koroną drogi, mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu. Należy je ułożyć równomiernie na całej powierzchni ładunkowej, obok siebie i zabezpieczyć przed możliwością przesuwania się podczas transportu. Należy zwrócić uwagę na zabezpieczenie warstwy ochronnej stali (cynk) przed uszkodzeniami mechanicznymi.

Transport mieszanki betonowej - zgodnie z warunkami podanymi w "Wymaganiach i zaleceniach dotyczących wykonywania betonów do konstrukcji mostowych" – GDDP

Wykonywanie robót

Fundament z kruszywa grubości min.30 cm (frakcja 0-42mm) powinien być zagęszczony do wartości wskaźnika zagęszczenia min.0,98 wg Proctora. Górna warstwa podsypki o grubości 5-15 cm, ma być luźna aby karby konstrukcji mogły swobodnie się w niej zagłębić.

Należy sprawdzić prawidłowość wykonania połączeń śrubowych. Moment skręcający powinien wynieść min. 240 Nm. Zalecany 300÷ 360 Nm.

Kolejność robót:

Etap I – wbudowanie przepustu,

wykonanie wykopów wraz z odwodnieniem pod konstrukcję przepustu,

wykonanie fundamentu kruszywowego na materacu z geotkaniny wypełnionej tłucznem,

ułożenie rur stalowych przepustu,

zasypanie przepustu wraz z zagęszczeniem,

Etap II – wykonanie umocnień,

wykonanie umocnienia nasypu w obrębie wlotu i wylotu przepustu,

wykonanie umocnienia rowów w obrębie wlotu i wylotu przepustu

Etap III – roboty różne: uporządkowanie terenu budowy,

doprowadzenie terenu wokół prowadzonych robót do stanu pierwotnego,

8. WYPOSAŻENIE

8.1 NAWIERZCHNIA

W projekcie drogowym.

8.2 ELEMENTY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU

W projekcie drogowym.

8.3 ZABEZPIECZENIE ANTYKOROZYJNE

Konstrukcję przepustu zabezpieczyć obustronnie, dwuwarstwowo:

1 warstwa: cynkowanie zanurzeniowe gr. 85 μm ,

2 warstwa: powłoka epoksydowa gr. 2x100 μm .

8.4 ZASYPKI PRZYOBIEKTOWE

Zasyp przyczółków należy wykonać z gruntów przepuszczalnych o parametrach nie gorszych niż:

ciężar objętościowy $\leq 19,0 \text{ kN/m}^3$

kąt tarcia wewnętrznego $\geq 32^\circ$

wskaźnik zagęszczenia $I_s \geq 0,98$.

8.5 UMOCNIE NIE STOŻKÓW

Stożki nasypu, skarpy w rejonie przepustów umocnione będą kamieniem naturalnym.

8.6 INSTALACJE ISTNIEJĄCE

Brak urządzeń obcych na projektowanych obiektach.

8.7 KOLORYSTYKA

Od wewnętrznej strony przepustu malowanie kolorem jasno zielonym. Kolor balustrad stalowych jasno zielony, kolor betonów jasno szary.

9. „Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia” (Plan „BIOZ”)

9.1 Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu,

które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

W zagospodarowaniu terenu generalnie nie występują elementy mogące szczególnie stwarzać zagrożenie dla zdrowia bądź życia ludzi.

9.2 Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skale i rodzaje zagrożeń oraz miejsca i czas ich wykonania. Prace wymagające sporządzenia planu „bioz”.

(wg rozporządzenie ministra infrastruktury z dn. 23 czerwca 2003 r. W sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (dz. U. Nr 120, poz. 1126))

Wykonywanie wykopów o ścianach pionowych bez rozparcia o głębokości większej niż 1,5 m oraz wykopów o bezpiecznym nachyleniu ścian o głębokości większej niż 3,0 m (wykopy pod konstrukcje).

Roboty wykonywane przy użyciu dźwigów (montaż elementów stalowych przepustu, materaców gabionowych, elementów prefabrykowanych umocnienia skarp).

Roboty wykonywane pod lub w pobliżu przewodów linii elektroenergetycznych, w odległości liczonej poziomo od skrajnych przewodów, mniejszej niż 3,0 m dla linii o napięciu znamionowym nie przekraczającym 1 kV.

9.3 Wskazania sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Niektóre z planowanych do wykonania robót mają charakter szczególnie niebezpiecznych, w nawiązaniu do art. 21a ust. 2 ustawy z dn. 7.07.1994 r Prawo budowlane.

Przy robotach związanych z budową przepustu może być zatrudniony tylko pracownik, który: Posiada kwalifikacje przewidziane odrębnymi przepisami dla danego stanowiska, Uzyskał orzeczenie lekarskie o dopuszczeniu do określonej pracy.

Nie wolno zatrudniać pracownika na danym stanowisku pracy w razie przeciwwskazań lekarskich oraz bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wykonywanie funkcji operatorów maszyn i urządzeń o napędzie silnikowym wymaga posiadania uprawnień wydanych przez właściwą komisję kwalifikacyjną.

Przed przystąpieniem do prac szczególnie niebezpiecznych należy przeszkolić pracowników w miejscu wykonywania robót z szczególnym uwzględnieniem:

- sposobu poprawnego ich wykonywania,
- informacji zawartych w instrukcjach stosowania materiałów szkodliwych (żywice, materiały do powierzchniowego zabezpieczenia stali i betonu, substancje gruntujące pod izolację)
- wykorzystania zabezpieczeń ochrony osobistej pracownika dla pracy na wysokościach (uprząże, szelki), z materiałami szkodliwymi (maski, odzież ochronna) jak i kompleksowe (dla pracy na wysokościach - barierki, siatki),
- procedury postępowania w przypadku możliwych wypadków i sytuacji zagrożenia zdrowia (rodzaj i umiejscowienie środków ratowniczych - apteczki, neutralizatorów materiałów agresywnych), telefony alarmowe, drogi ewakuacyjne,
- wskazanie pracownikom czynników mogących stanowić zagrożenie, (praca w pobliżu działającego dźwigu, linia elektryczna)

9.4 Wskazania środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa dla pracowników wykonujących roboty należy zapewnić:

- stosowanie odzieży roboczej przez pracowników,
- stosowanie odzieży ostrzegawczej,
- stosowanie środków ochrony osobistej przez pracowników w trakcie wykonywania robót wymagających ich używania,
- prowadzącemu roboty urządzenia łączności do komunikowania się np. telefon komórkowy,
- zabezpieczenie placu budowy przed wstępem osób niepożądanych,
- wykonywanie przekopów kontrolnych,
- stosowanie się do wymagań BHP określonych w projektach branżowych (np. dotyczących linii napowietrznych).

Roboty ziemne

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości, w jakiej mogą być wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. Prowadzenie robót ziemnych w pobliżu instalacji podziemnych, a także głębenie wykopów poszukiwawczych powinno odbywać się ręcznie. Skarpy wykopów należy zabezpieczyć barierkami i czytelnie oznakować.

Należy wskazać umiejscowienie materiałów opatrunkowych i środków leczniczych oraz sposobu wezwania służb ratunkowych.

W miarę postępu wykonywania wykopów należy sukcesywnie umacniać skarpy przeciwdziałając w ten sposób ich osypywaniu.

Należy mieć w pogotowiu sprzęt do awaryjnego wydobywania pracowników z wykopu.

Należy oznaczyć drogę ewakuacji.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i nocy ustawić balustrady, zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego.

Przy wykonywaniu robót ziemnych sprzętem zmechanizowanym należy wyznaczyć w terenie strefę niebezpieczną i odpowiednio ją oznakować.

10. UWAGI KOŃCOWE

Materiały stosowane do budowy obiektu muszą posiadać aprobaty IBDiM.

Budowę obiektu należy realizować zgodnie z projektem wykonawczym i SST.

Wszystkie prace powinny być wykonywane przez firmy specjalistyczne pod nadzorem osób posiadających właściwe dla danej branży uprawnienia.

Wprowadzenie zmian do projektu wymaga zgody Inwestora i Projektanta.

Wykonawca powinien opracować technologie wykonywania robót oraz projekt odwodnienia wykopu na czas robót uwzględniającego aktualne warunki hydrologiczne i uzgodnić go z Nadzorem Inwestorskim.

Opracował   mgr inż. Piotr Ossowski

Część graficzna